

KRUITVAT OEKRAÏNE - een reeks discussies over de oorlog

In april en mei organiseert politiek-cultureel [Grand café Utopie](#) -in samenwerking met de [Haagse Mug](#)- een aantal discussie-avonden over de oorlog in Oekraïne. Met sprekers uit binnen- en buitenland buigen we ons over de vraag wat die oorlog met oude zekerheden doet.

Met de Russische invasie in Oekraïne op 24 februari lijkt de wereld een andere te zijn geworden. Hete oorlogen - al dan niet uitgevochten mét Europese troepen en wapens - waren een ver-van-ons-bed show en oorlogsvluchtelingen op zoek naar bescherming werden vaak met alle middelen geweed. Ook werd de klassieke militaire verdediging sterk afgebouwd; deze werd omgebouwd voor interventieoorlogen.

Nu is het Russische leger met een imperialistische retoriek uit de oude doos een buurland binnengevallen en richt daar onvoorstelbaar leed aan. Terwijl vele Oekraïners zichzelf en hun land verdedigen, vluchten anderen hals-over-kop en kunnen daarbij rekenen op solidaire ondersteuning door Europeanen. Onderwijl nemen het oorlogsgeweld en de chaos in Oekraïne toe.

Wat gisteren nog onomstotelijk zeker leek, blijkt vandaag op losse schroeven te staan: vrije handel, aanvoer van energie en brandstoffen, geldigheid van internationale afspraken, het Europese migratiebeleid, voorrang van samenwerking en diplomatie boven machtspolitiek en militaire geweld. Zelfs de dreiging van een kernoorlog hangt weer als een zwaard van Damokles boven Europa.

Duizend-en-één vragen dringen zich op.

- Wat betekent de oorlog voor de opvang van vluchtelingen in Europa en Nederland?
- Verschilt deze oorlog van die in bijvoorbeeld Syrië, Afghanistan of Jemen?
- Wat doet de oorlog met opvattingen over antimilitarisme, pacifisme en mensenrechten?
- Zijn wapenleveranties wel of niet toelaatbaar, en waarom?
- Leidt de oorlog hier tot desoriëntatie en sprakeloosheid of juist tot actie en inzet?
- Welke gevolgen heeft de oorlog voor het grondstoffen-, energie- en klimaatbeleid?
- Welke beelden en stemmen, verhalen en concepten presenteren (sociale) media en politiek over deze oorlog?

De *Haagse Mug* en *Grand Café Utopie* willen met de reeks *Kruitvat Oekraïne* ruimte maken voor deze, en andere vragen. Kom en praat mee!

Het programma:

Dinsdag 19 april, 20 uur (voertaal Engels)

Het effect van propaganda op de Russische samenleving

(door Sergey Golubok, mensenrechtenadvocaat uit St. Petersburg)

Zowel in Rusland als ook internationaal wordt het effect van de Kremlin-propaganda zwaar onderschat. De staatspropaganda leidt niet alleen tot oorlogen, maar vernietigt gezinnen en drijft mensen tot waanzin.

Waarom is het zo efficiënt? Wat maakt het populair? Waarom werkt het nog steeds?

Sergey Golubok is een mensenrechtenadvocaat uit St. Petersburg. Hij vertegenwoordigt cliënten voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en andere internationale instellingen in zaken tegen de Russische Federatie en enkele andere staten. Momenteel verblijft hij in Den Haag.

Woensdag 20 april, 20 uur (voertaal Nederlands)

Op zoek naar de-escalatie en een einde aan het geweld

(door Wendela de Vries van *Stop Wapenhandel*)

Om het geweld in Oekraïne te beeindigen moet het Westen alles doen om te de-escaleren. Om te voorkomen dat de oorlog per ongeluk of met opzet uitloopt op een kernoorlog. En om ruimte te scheppen voor

onderhandelingen. De aangekondigde verhoging van de militaire budgetten zijn ongeveer het tegenovergestelde van de-escalatie.

Wendela de Vries werkt voor Stop Wapenhandel dat onderzoek doet naar wapenhandel, de lobby van de wapenindustrie en naar de manier waarop wapens worden ingezet. Wendela pleit voor conflictpreventie, diplomatie en ontwapening.

Donderdag 28 april, 20 uur (voertaal Nederlands)

Impact van de oorlog op de wereldwijde voedselzekerheid

(door Frans van der Steen van *St. Lokaal Voedsel Den Haag*)

Russische tanks en raketten voorkomen het oogsten van tarwe, maïs, soja en zonnebloempitten. Velden, graanschuren en havens liggen onder vuur. In het rijke Westen leidt dit tot hogere voedselprijzen maar niet tot grote tekorten. In arme landen -die veel afhankelijker zijn van voedselimporten- leidt dit tot toenemende honger en misschien zelfs opstanden. De oorlog drukt ons met de neus op het wereldwijde gebrek aan voedselzekerheid.

Frans van der Steen is voorzitter van de Stichting Lokaal Voedsel Den Haag. Voorheen was hij voorzitter van de sectie Voedsel en Landbouw van de Vereniging van Milieuprofessionals. Hij houdt zich bezig met het thema voedselzekerheid.

Dinsdag 3 mei, 20 uur (voertaal Nederlands)

Pacifisme in tijden van hete oorlog

(door Mari Beks van *Onkruidvergaatniet*)

Wat doet deze oorlog met ons, wat blijft er over van pacifistische ideeën, hoe kunnen wij de Oekraïners steunen en welke lessen kunnen wij leren? Wat betekent dit voor de actievormen van hedendaagse (klimaat-)activisten?

Mari Beks is antimilitarist en initiatiefnemer van Onkruid. Hij ziet geen heil in het beantwoorden van de invasie met militair geweld. Dat leidt alleen maar tot nog meer vernietiging. Mari heeft wel veel begrip voor het verzet van de burgers in de Oekraïne en wil dat van harte ondersteunen. Ook Frits ter Kuile neemt deel aan de discussie. Hij is dienstweigeraar, vredesactivist en aangesloten bij de Catholic Workers.

Dinsdag 10 mei, 20 uur (voertaal Engels)

De aangekondigde, toch onverwachte oorlog in mijn land

(door Sergii Shevchenko, Oekraïense IT-er woonachtig in Den Haag)

De invasie door Rusland kwam niet als verrassing na de oorlogen in Tsjetsjenië, Transnistrië, Georgië, de Krim en Oost-Oekraïne. Sergii zag dit aankomen, zeker na de Oranje-revolutie en de Maidan-opstand. Oekraïne heeft zich - met name in de steden - sterk ontwikkeld, terwijl Rusland wegzakt in revanchisme, in de greep van een alles overheersende repressieve staat.

Sergii komt uit Kharkiv, hij werkt in de IT en woont nu 5 jaar in Den Haag met zijn partner, die uit de Krim afkomstig is. Hij zet zich nu in als vrijwilliger en stuurt humanitaire hulp en beschermingsmiddelen naar Oekraïne.

Woensdag 11 mei, 20 uur (voertaal Nederlands)

Solidariteit met vluchtelingen

(door Chris Keulemans, schrijver en journalist)

De komst van gevluchte Oekraïners zorgt niet voor meer begrip voor vluchtelingen uit andere oorlogsgebieden, maar voor een messcherpe tweedeling tussen goede en ongewenste (oorlogs)vluchtelingen en een verdringing van asielzoekers en statushouders uit het Globale Zuiden. Is dat onvermijdelijk? Of kan de oorlogservaring in Europa zorgen voor meer empathie en een humaner asielbeleid voor andere, niet-Westerse slachtoffers van oorlog en geweld?

Chris Keulemans is een reizende schrijver, met Amsterdam-Noord als thuisbasis. Hij was lange tijd

voorzitter van ASKV / Steunpunt Vluchtelingen. De afgelopen jaren bezocht hij Kyiv, Dnipro en Lviv als coach voor nieuwe cultuurcentra in deze steden, namens het netwerk Trans Europe Halles. In maart reisde hij twee weken langs de Poolse grenzen met Oekraïne en Belarus.